

Målnummer:	1385-98	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	1999-09-27		
Rubrik:	En idrottsförenings medverkan till att anordna en rockmusikkonsert har hänförts till verksamhet som av hävd utnyttjas för att finansiera ideellt arbete i den mening som avses i 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• RÅ 1983 1:88• RÅ 1985 1:2• RÅ 1988 not. 599• RÅ 1988 not. 600• RÅ 1992 ref. 68		

REFERAT

I en ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde Hovshaga Allmänna Idrottsförening följande: Hovshaga Allmänna Idrottsförening (HAIF) är en lokal idrottsförening helt inriktad på ungdomsverksamhet inom stadsdelen Hovshaga i Växjö. Föreningen bedriver ungdomsverksamhet inom tennis, innebandy, fotboll och bordtennis. Föreningen bildades 1986 och har alltsedan dess haft en för varje år ökad omfattning på sin ungdomsverksamhet. Antalet medlemmar uppgår 1997 till knappt 1 500. För att åskådliggöra omfattningen av föreningens ungdomsverksamhet kan nämnas att antalet sammankomster som föreningen haft under de senaste två verksamhetsåren uppgår till ca 2 200 per år (en sammankomst definieras som exempelvis ett träningstillfälle med minst fem deltagande ungdomar under ledning av en vuxen ledare). Arbetet i föreningen utförs på ideell basis av medlemmarna. - För att kunna möta behovet av tillräckligt med anläggningar, som inte kommunen har medel att bygga, har föreningen fått söka nya vägar att finansiera främst utbyggnad av fotbollsplaner. Arrangemang av musikkonserter har så här långt visat sig vara ett hållbart sätt att finansiera utbyggnaden av föreningens anläggningar. Föreningen har använt samtliga genererade pengar till byggnation av fotbollsplaner. Den första konserten genomfördes 1995, den andra 1996. - Föreningen är medarrangör till konserterna med EMA-Telstar, som är ett företag med inriktning på artistförmedling och liknande verksamhet. Vår förenings insats i arrangemanget är att avtala (företrädesvis med Växjö kommun) om hyra av konsertplats, inhägnader och avgränsningar, tillhandahållande av sanitära arrangemang, införskaffande av tillstånd för utskänkning, hyra av vakter och tillhandahållande av elektricitet. Föreningen har även stått för marknadsföringen av Växjökonserterna och även hållit i den lokala biljettförsäljningen. - I det aktuella fallet är det fråga om huruvida föreningen är skattskyldig för inkomster från arrangerade musikkonserter. - De konserter som föreningen varit med om att arrangera har blivit en sommarfest, som ortens befolkning redan nu ser som ett årligt återkommande arrangemang. - Föreningens bedömning är att någon kommersiell näringsverksamhet inte kan anses föreligga eftersom de väsentliga arbetsinsatserna som tillhandahålls uteslutande är ideella. Ca 150 aktiva ledare och föräldrar ställer upp 1-5 dagar på ideell basis. - Grunderna för ersättningen till föreningen är procentandel av biljettintäkterna. Vid ett tillfälle har föreningen dessutom erhållit en fast ersättning för vissa definierade kostnader. Föreningen har heller inget vinstsyfte. Genererade pengar har, som ovan nämnts, till 100 procent använts till byggnation av fotbollsplaner. - Föreningens strategi har varit att satsa på konsertaktiviteten i stället för en utökad

lotteriverksamhet, vars överskott enligt hävd skulle varit skattefritt. - Vid ett scenario med beskattning av överskottet 1997 kommer föreningens ekonomi på ett väsentligt negativt sätt att påverkas. - Mot angivna bakgrund ställs följande frågor till Skatterättsnämnden. - 1. Är denna tillfälliga verksamhet att betrakta som rörelseverksamhet enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL? - 2. Är verksamheten av sådan art att den kan anses som en skattebefriad "kampanjverksamhet" enligt nämnda lagrum? - 3. Kan verksamheten anses som skattebefriad på annan grund enligt nämnda lagrum? - 4. För det fall att inkomsten av rockkonserten skulle komma att bli betraktad som skattepliktig näringsverksamhet, kan då fortfarande övrig traditionell verksamhet (lotterier, reklamintäkter, etc.) betraktas som sådana skattefria intäkter som av hävd utnyttjas som finansieringskälla för ideell förening i enlighet med 7 § 5 mom. SIL?

Skatterättsnämnden (1998-01-28, Nordling, Wingren, Johansson, Nord, Tollerz) yttrade: Förhandsbesked - Frågorna 1-3 - HAIF:s anordnande av rockkonserter utgör sådan rörelse som varken kan anses ha naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller vara hävdvunnen finansieringskälla för ideellt arbete. - Fråga 4 - Konsertverksamheten får anses utgöra en särskild verksamhet skild från HAIF:s övriga verksamhet. - Motivering. - HAIF är en lokal idrottsförening i Växjö. Åren 1995-1997 har HAIF stått som medarrangör med EMA-Telstar vid rockkonserter i Växjö kommun. HAIF avser att arrangera konsert även under 1998. HAIF:s insats i arrangemanget har bestått i att avtala om hyra av konsertplats, ordna med inhägnader och avgränsningar, tillhandahålla sanitära arrangemang, ordna utskänkningstillstånd, hyra vakter m.m. HAIF har stått för marknadsföringen av Växjökonserterna och hållit i den lokala biljettförsäljningen. Ersättning har utgått i procent av biljettintäkterna. - Verksamheten har väsentligen skötts av 150 ledare och föräldrar som arbetat helt ideellt under 1-5 dagar. Vinsten har i sin helhet använts i idrottsverksamheten. Under 1996 har HAIF haft inkomster på sammanlagt ca 1 700 000 kr varav inkomsterna från rockkonserten uppgick till brutto ca 965 000 kr. HAIF:s kostnader för rockkonserten uppgick till ca 385 000 kr. - Frågorna 1-3 - Anordnandet av rockkonserter får med hänsyn till arrangemangens storlek samt verksamhetens regelbundenhet och varaktighet anses utgöra rörelse. Fråga är då om HAIF är frikallad från skattskyldighet på inkomsten. Enligt 7 § 5 mom. SIL är ideella föreningar frikallade från skattskyldighet för bl.a. inkomst av rörelse som till huvudsaklig del härrör från verksamhet som har naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. Anordnande av rockkonserter kan inte anses ha en naturlig anknytning till HAIF:s allmännyttiga ändamål. Med hänsyn främst till att HAIF:s medverkan genomförs som en del i ett kommersiellt arrangemang kan det inte heller anses utgöra sådan verksamhet som av hävd utnyttjats för att finansiera ideellt arbete. - Fråga 4 - Fråga om en förenings rörelseinkomst skall vara skattefri eller skattepliktig avgörs på grundval av en huvudsaklighetsbedömning. Med hänsyn till det sätt på vilket rockkonserterna genomförs anser nämnden att verksamheten utgör en särskild verksamhet skild från HAIF:s övriga verksamheter avseende lotterier m.m. Därigenom blir denna övriga verksamhet skattefri.

Ledamöterna Ersson, ordförande, Silfverberg och Virin var skiljaktiga och anförde med instämmande av nämndens sekreterare Gilbe följande: Till verksamhet som av hävd utnyttjas för att finansiera ideellt arbete räknas enligt lagtexten (7 § 5 mom. tredje stycket SIL) anordnande av bingo och andra lotterier, fester, basarer, försäljnings- och insamlingskampanjer, sådan biograförrelse som bedrivs av en nykterhetsförening eller av en förening med huvudsakligt ändamål att tillhandahålla allmänna samlingslokaler samt verksamhet som består i att en förening upplåter reklamutrymme på klubbdräkt eller i föreningens samlingslokaler e.d. Som ytterligare exempel på sådan verksamhet nämns i förarbetena anordnande av danstillställningar och loppmarknader (prop. 1976/77:135 s. 85) samt den tivolverksamhet som bedrivs av Barnens Dags Förening i Stockholm (SkU 1976/77:45 s. 30). - Exempler visar vilka slags verksamheter som vid tiden för lagstiftningens

tillkomst uppfattades som traditionella finansieringskällor. Lagstiftningen ger inte något besked om vad som kan krävas beträffande verksamhetens form och omfattning eller när det gäller konkurrenssituationen och liknande förhållanden. Det har varit en uppgift för praxis att göra den närmare avgränsningen (SOU 1995:63 s. 184). - I praxis har betydelsen av att medlemmarna utan ersättning deltar i verksamheten betonats i några fall (RÅ83 1:88 och RÅ85 1:2). Verksamhetens omfattning och ekonomiska utfall har av Regeringsrätten i ett mål funnits sakna betydelse, se RÅ 1992 ref. 68. I ett fall, RÅ 1987 ref. 153, har särskilt konkurrenssituationen berörts. Regeringsrätten konstaterade i det fallet att föreningen efter anbud och i konkurrens med andra erhållit det aktuella uppdraget (bevakning av en campingplats). Mot denna bakgrund ansågs verksamheten varken ha naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller kunna hänföras till hävdvunna finansieringskällor. - I förevarande fall sköts verksamheten väsentligen av 150 ledare och föräldrar som arbetar helt ideellt under 1-5 dagar. Det ideella arbete som utförs i verksamheten är med andra ord mycket omfattande. Föreningens vinst av verksamheten används i sin helhet i idrottsverksamheten. Det slag av verksamhet som det här är fråga om företeer stora likheter med, och torde i viss utsträckning komma att ersätta, de slag av verksamheter som är angivna i lagtexten (t.ex. anordnande av fester) och i förarbetena till lagstiftningen (anordnande av danstillställningar). - Att uppräknings i lagtext och förarbeten inte gjorts uttömmande utan endast exemplifierande torde bl.a. bero på att de verksamheter som av hävd utnyttjas för att finansiera ideellt arbete med nödvändighet varierar över tiden. Med ändrade levnadsvanor och ett ökat och mer varierat utbud av fritidssysselsättningar torde anordnandet av fester, basarer, logdanser etc. ha minskat i betydelse för att finansiera ideellt arbete. Minskade offentliga bidrag till olika former av ideellt arbete torde också ha medfört att ideella föreningar måst finna delvis nya och mer vinstgivande verksamheter för att finansiera det ideella arbetet. Den i ärendet aktuella verksamheten kan, liksom nästan all hävdvunnen verksamhet, bedrivas av privata intressen. Någon sådan konkurrenssituation som medför att verksamheten av denna anledning inte kan hänföras till hävdvunnen finansieringskälla kan dock inte anses föreligga. - Vi finner mot denna bakgrund att förevarande verksamhet får anses vara sådan skattebefriad av hävd utnyttjad verksamhet för att finansiera ideellt arbete som avses i 7 § 5 mom. SIL. Den omständigheten att HAIF inte trätt i direkt kontakt med uppträdande artister, något som synes mindre vanligt vid detta slags arrangemang, utan samarbetat med EMA-Telstar vid arrangerandet av rockkonserterna bör inte enligt vår mening medföra annan bedömning.

Föreningen överklagade och yrkade att Regeringsrätten skulle ändra förhandsbeskedet och förklara att föreningens anordnande av rockkonserter var sådan skattefri verksamhet som av hävd utnyttjas för finansiering av en ideell förenings ungdomsverksamhet.

Riksskatteverket hemställde att Regeringsrätten skulle fastställa det överklagade förhandsbeskedet. Verket anförde bl.a. följande. Verksamheten med musikkonserter går ut på att åstadkomma vinst till fördelning mellan EMA-Telstar och föreningen. Det föreligger således ett enkelt bolag. Förmånsbehandling enligt 7 § 5 mom. SIL gäller enbart verksamhet som bedrivs av föreningen själv och inte verksamhet som bedrivs genom bolag. Inkomsten av musikkonserten utgör därför inkomst av rörelse som föreningen skall beskattas för. Verksamheten med musikkonserter utgör en särskild förvärvskälla skild från föreningens övriga verksamhet och någon huvudsaklighetsbedömning enligt 7 § 5 mom. SIL skall inte göras.

Regeringsrätten (1999-09-27, Rundqvist, Billum, Hulgaard, Schäder, Wennerström) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Enligt 7 § 5 mom. SIL är ideella föreningar, som uppfyller vissa angivna villkor, frikallade från skattskyldighet för bl.a. sådan inkomst som hänför sig till särskild förvärvsverksamhet avseende rörelse och som till huvudsaklig del härrör från verksamhet som av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. Till

sistnämnda slag av verksamhet räknas enligt momentets tredje stycke anordnande av bingo och andra lotterier, fester, basarer, försäljnings- och insamlingskampanjer samt sådan biografrörelse som bedrivs av nykterhetsförening eller förening med huvudsakligt ändamål att tillhandahålla allmänna samlingslokaler. Detsamma gäller verksamhet som består i att en förening upplåter reklamutrymme på klubbdräkter eller i föreningens samlingslokaler e.d.

Den i bestämmelsen gjorda uppräkningsen är inte avsedd att vara uttömmande. Som ytterligare exempel på finansieringskälla av traditionellt slag nämns i förarbetena danstillställningar och loppmarknader (prop. 1976/77:135 s. 85) samt den tivolverksamhet som bedrevs av Barnens Dags Förening i Stockholm (SkU 1976/77:45 s. 30).

Av föreliggande upplysningar i målet framgår bl.a. följande. HAIF, som har ideell inriktning på idrottslig ungdomsverksamhet, skall i samarbete med det kommersiella musikbolaget EMA-Telstar anordna en högst en gång årligen återkommande rockmusikkonsert med den fördelning av arrangörsuppgifterna som anges i avtal mellan parterna. Föreningens medverkan skall bestå i att avtala om hyra av konsertplats, ordna med inhägnader och avgränsningar, tillhandahålla sanitära arrangemang, ordna utskänkningstillstånd och hyra vakter m.m. Föreningen skall vidare sköta marknadsföringen och den lokala biljettförsäljningen. Föreningens åtgärder kommer i allt väsentligt att ske genom omfattande frivilliga insatser av föreningens ledare och föräldrar till föreningens ungdomar. Föreningen skall för sin medverkan erhålla viss procentuell andel av biljettintäkterna från arrangemanget. Den vinst som på så sätt beräknas uppkomma för föreningen blir föreningens största inkomstkälla och kommer i sin helhet att användas för att främja idrottsverksamheten. Bolagets medverkan skall bestå främst i att förmedla artister till konserten och att delta med egen personal för handhavande av ljus- och ljudanläggning, scenuppbyggnad och dekor m.m. Bolaget erhåller sin procentuella andel av biljettintäkterna.

Vad sålunda och i övrigt upplysts ger vid handen att idrottsföreningens direkta och betydande åtgärder för konsertarrangemangets tillkomst och genomförande väsentligen sker på grundval av ideella insatser och att föreningens del av den ekonomiska vinsten på arrangemanget går till föreningens idrottsliga ungdomsverksamhet. Med hänsyn härtill kan det förhållandet att föreningen samverkar till arrangemanget med ett kommersiellt bolag inte anses utgöra hinder mot skattebefrielse för föreningens inkomster av detta.

Det låter sig visserligen säga att musikkonserter inte räknas upp i lagtexten eller förarbetena som exempel på verksamhet som kan hänföras till de traditionella finansieringskällorna för ideellt arbete. Emellertid är uppräkningsen, som nämnts förut, inte uttömmande. Det kan inte heller antas ha varit avsett att tillämpningen skulle låsas fast vid specifika förhållanden som var rådande vid lagstiftningens tillkomst på 1970-talet. Enligt Regeringsrättens bedömning får anordnande av en årlig konsert med musik av etablerat slag - hit hör sedan länge rockmusik - anses vara en aktivitet som inte i något för aktuell frågeställning avgörande hänseende skiljer sig från sådan festverksamhet m.m. som nämns i 7 § 5 mom. tredje stycket SIL eller förarbetena till lagstiftningen.

På grund av det anförda finner Regeringsrätten att föreningens ifrågavarande arrangörsverksamhet skall hänföras till sådan verksamhet avseende rörelse som av hävd utnyttjas för att finansiera ideellt arbete. I nu förevarande hänseende uppfylls således förutsättningen för att föreningen skall vara frikallad från skattskyldighet för inkomster från anordnande av det aktuella slaget av konsert.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten ändrar Skatterättsnämndens förhandsbesked i vad det överklagats och förklarar att HAIF:s ifrågavarande anordnande av rockkonsert skall anses som en verksamhet som av hävd

utnyttjas för att finansiera ideellt arbete.

Föredraget 1999-06-02, föredragande Nässlin, målnummer 1385-1998

Sökord: Skattskyldighet; Förhandsbesked; Inkomst av näringsverksamhet

Litteratur: prop.1976/77:135, s. 84 f; SkU 1976/77:45, s. 30; SOU 1995:63, s. 184.
